

Verslag bijeenkomst cultuur Coolhaveneiland 21 september 2011

Aanwezig: Lisanne Jacobs, Merlijne Roeten, Monique v.d. Peerle, Agnes Vaillant, Aletta Oterdoom, Janneke van Dijk, Marije Kaashoek, Esther Gernette, Joke Stenvert, Alex Meidam, Ruud Breteler

De visie cultuur Coolhaveneiland is geschreven naar het model dat inmiddels ook in andere wijken is toegepast. Voor een nadere toelichting daarop zie de bijlage. Het doel van de visie is te komen tot een duurzame verandering van de wijk met cultuur als middel.

Om (een deel van) de aanbevelingen uit de visie Coolhaveneiland (mede) mogelijk te maken hebben Woonbron, deelgemeente en dienst Kunst en Cultuur gezamenlijk een pot geld gevormd.

Deze avond zijn de meeste aanbevelingen besproken en een enkele geschrappt. In dit verslag wordt de volgorde van de aanbevelingen aangehouden. Het commentaar is kort en zonder citaten verwerkt.

1. Wandelingen. Er bestaat al een aantal wandelingen, maar die overlappen elkaar niet. Wandelingen zijn een goed idee, vooral voor toeristen, maar voorkomen moet worden dat mensen de wijk weer uit wandelen. We willen ze juist binnenhalen en vasthouden. De meningen zijn verdeeld over zelfstandig wandelen aan de hand van een boekje of wandelen onder leiding van een gids. Voorgesteld wordt beide mogelijkheden aan te bieden, zowel voor toeristen (iedereen van buiten de wijk) tot bewoners (want dat kan de kennis van en de trots op de eigen wijk versterken).

2. Kunst in de openbare ruimte. Er wordt een nieuwe culturele kaart voor Delfshaven voorbereid. Daarvoor zou een complete beschrijving van alle kunst in de openbare ruimte welkom zijn. Die zou het Centrum voor Beeldende Kunst) CBK moeten kunnen leveren, zij het dan dat daar alleen een overzicht bestaat van de kunst die door of voor de (deel-)gemeente is aangeschaft. Particulier geplaatste of geschonken beelden of muurschilderingen vallen daar niet onder. Wel is in opdracht van het CBK een commissie bezig om wijk voor wijk alle kunst in de openbare ruimte te laten beschrijven, inclusief maker, eigenaar en staat van onderhoud. Voor Delfshaven is die nog niet klaar. Wel bestaat er bij het CBK al een wandelroute langs de beelden die door hen zijn neergezet.

3. Er is weinig kunst in de openbare ruimte op het Coolhaveneiland. Dat zou best meer mogen zijn. Er is wel bijzondere architectuur.

Om het gebied echt aantrekkelijk te maken kun je beter één aansprekend beeld van een internationaal bekende kunstenaar laten plaatsen. Dat trekt meer mensen van buitenaf dan een aantal werken van minder bekende kunstenaars. Een andere mogelijkheid is om juist van mensen uit de wijk zelf buiten te plaatsen of, naar voorbeeld van Hoogvliet, buurtbewoners gezamenlijk één heel groot kunstwerk te laten maken voor hun wijk.

Het volledig overzicht van kunst in de openbare ruimte zou opgenomen moeten worden in de stadswandeling.

4. tot en met 7. Aanbeveling 5 die aanraadt om, gebaseerd op vergelijkbare kades van andere grote steden, over de volle lengte langs de Coolhavenkade boekinisten (kiosken, boekstalletjes en andere kleine verkooppunten) te plaatsen, wordt overgenomen. De aanbevelingen 4, 6 en 7 zijn daar op de middellange of langere termijn aan te koppelen of een automatisch gevolg van.

Het is de bedoeling de boekinisten tegen een zeer lage huur (bijvoorbeeld d€ 50,- per maand) en sleutelgeld (ongeveer € 150,-) door wijkbewoners te laten runnen zodat ook de wijkeconomie een impuls krijgt. De stalletjes zijn, zoals bijvoorbeeld in Parijs, van hout met een zinken dak. Dus zijn naar verwachting de investeringskosten laag. Er kunnen boeken worden verkocht, maar ook antiek, schilderijen, tekeningen, sieraden, schoenen of kleding. Veel diversiteit in het aanbod en geen zoi. Daar moet op worden toegezien, bijvoorbeeld door een commissie. Uitgezocht moet worden of er volgens de vergunningen ook nog een standje kan staan waar fruit of lekkere hapjes verkocht worden. De boekinisten zullen aantrekkingskracht hebben op andere aanbieders, bijvoorbeeld van thee en koffie. Het een leidt tot het ander. Gaandeweg zullen dan ook panden op de begane grond van de kade voor dit soort doeleinden worden ingericht. De ondernemers van de garages die er nu zitten moeten wel worden geholpen om ergens anders naartoe te kunnen.

Voorgesteld wordt met een stuk of 50 stalletjes te beginnen en daar zo veel mogelijk bekendheid aan te geven.

Het plan zal naar verwachting voor veel levendigheid zorgen. Het zal mensen van binnen en stad en ook toeristen aantrekken omdat het nergens in Nederland bestaat. En dan ontstaan er vanzelf meer kleine winkeltjes met een nog veelzijdiger aanbod. En (meer) horeca. (Als voorbeeld wordt het oude Noorden genoemd, met het aanbod aan en rond 't Zwaanshals, Rotabs en Rottekade.)

De boekinisten zijn iedere dag open.

Naar aanleiding hiervan wordt de kracht van regelmaat en herhaling bevestigd. Lianne haalt een voorbeeld aan uit Tilburg dat daar handig (maandelijks) op inspeelt¹. Het is een succes want het zit altijd vol. Het versterkt de basis die er al is en het leidt tot nieuwe verbindingen, tot wisselende vormen van samenwerking. Lianne zal meer informatie opvragen.

8. en 9.

Het COID beschikt over een bestand. Onlangs is onderzoek gedaan onder mensen van het Coolhaveneiland. Zij zijn niet erg te spreken over de voorwaarden die door Woonbron worden gesteld (zoals bijvoorbeeld bedrijfsverzamelplandjes waar de sores over huurinkomsten wordt verlegd naar de ondernemer die als hoofdhuurder optreedt) noch over de hoogte van de huren die Woonbron voor leegstaande panden vraagt. Het is voor kleine ondernemers al nauwelijks aantrekkelijk om in de wijk iets te beginnen. Een kaaswinkel of slager kan bijvoorbeeld nooit het hoofd boven water houden. Bewoners gaan toch eerder naar een supermarkt of naar een straat waar een veel breder en groter

¹ Multidisciplinaire Werkplaats L'Avventura is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen Theater De NWE Vorst, Muziekpodium Paradox en RUIMTE-X. Deze drie organisaties zijn gestart met een maandelijks terugkerende avontuurlijke avond, waarop bezoekers met één kaartje de drie podia konden bezoeken, met elk totaal verschillende presentaties. Dit idee bleek al snel een succesformule en sinds maart 2001 is L'Avventura een zelfstandige werkplaats die samen met de drie podia diverse projecten opzet en uitvoert.

Doel van de werkplaats is jonge makers of ervaren makers met frisse ideeën de mogelijkheid bieden vernieuwende projecten te realiseren en te presenteren, vooral daar waar de grenzen van de klassieke disciplines overschreden worden. Het multidisciplinaire karakter wordt hierbij gestimuleerd maar niet opgedrongen.

De resultaten worden gepresenteerd tijdens de maandelijks L'Avventura-avonden en de Stadswandeling. Naast de eigen podia beschouwt L'Avventura expliciet de stad als podium en werkt regelmatig samen met andere culturele instellingen.

aanbod is. Bovendien is er veel te veel detailhandel in Delfshaven. Het is niet verstandig om, behalve op de Oostkousdijk, nog winkelfuncties hier te willen. Dat is economisch echt niet haalbaar. Bijna niemand kan € 40.000,- per jaar omzetten. Binnenkort is hier verder overleg over, eerst met de deelgemeente, dan met Woonbron.

10. Een hotel is er al. Ook is er een aantal aanbieders van B&B. Die draaien goed. Deze aanbeveling wordt geschrapt.

11. Er is al een museum in de wijk: de Dubbelde Palmboom. Dat wordt druk bezocht, zeker ook door kinderen in schoolverband. Dat geldt niet voor het Oorlogs- en Verzetsmuseum. Misschien is het een idee als zij samengaan met de Dubbelde Palmboom of elders ruimte gaan delen. Dan kan de ruimte die onder de brug vrijkomt, een andere invulling krijgen, bijvoorbeeld als jazzclub. Wel is het zo dat er, voordat het Oorlogs- en Verzetsmuseum voorstellen voor horecavestigingen onder de brug zijn geweest, maar dat die zijn afgeketst vanwege de eis parkeerplaatsen te realiseren. Dus een eventuele nieuwe uitbater moet wel goede financiële mogelijkheden hebben om parkeerplaatsen te kunnen kopen of de eis af te kunnen kopen.

12. en 13. Open Huis zou eigenlijk die functie moeten hebben en dat aanbod verzorgen. Het ligt midden in de wijk, maar niemand gaat daar bij wijze van spreken spontaan naar binnen omdat het volk zit met verhuringen. De deelgemeente zou, in haar rol van subsidiegever, met Discq moeten overleggen over de noodzakelijke aanpassingen in beleid, aanbod en 'openheid'.

14. Er is voldoende aanbod in de wijk aan podiumkunsten, maar buurtbewoners willen zelf graag spelen en/of hun verhaal of het verhaal van hun straat of wijk op het podium vertellen. Voorbeelden die hier worden genoemd zijn het Rotterdams Wijktheater of het Rotterdams Centrum voor Theater. Formaat zou ten dele (via een zogenoemd buurtatelier) in deze behoefte kunnen voorzien, maar wijkbewoners zijn daar niet of nauwelijks van op de hoogte.

O.T. Theater (Els van der Jagt) speelt daar al een rol in en kan en wil daar zeker ook een rol in blijven spelen.

Voorwaarde is vooral een budget om het op poten te zetten.

15. Aangeraden wordt om de mogelijkheden met Ferial te bespreken. Zij heeft ervaring met dit soort projecten.

16. De vraag is niet alleen wat behouden zou moeten blijven, maar ook wat nooit meer georganiseerd zou moeten worden. Over 24 uur Cultuur waren de meeste mensen tevreden. De sfeer was goed en het was behoorlijk goed bezocht.

Delfshaven Dans is een succes. Aan de initiatiefnemers zal worden gevraagd om na te denken over een kleinere versie tussendoor, bijvoorbeeld in de winter.

Het O.T. festival (tien dagen in de zomer) was steeds een succes en bereikte voor een deel nieuwe doelgroepen, waaronder ook jongeren uit de wijk. Maar het jaarlijks festival is gestopt wegens een gebrek aan voldoende geld. Volgend jaar wordt het wellicht nog een keer gehouden, al is het niet zeker dat het dan weer 10 dagen zal duren.

Inmiddels is Creatief Delfshaven al een aantal keren georganiseerd, steeds met een andere insteek. De betrokkenheid van creatief ondernemers die daaraan deelnemen is groot, maar aan de andere kant doet een behoorlijk deel van de creatief ondernemers op het Coolhaveneiland niet mee. Dat percentage is hoog. Ze komen wel naar een borrel of een netwerkbijeenkomst, maar dat is wel iets anders dan een festival. De vraag is dan ook of Creatief Delfshaven moet worden voortgezet.

18. Het lukt slecht om creatief ondernemers te bereiken en op deze manier tot samenwerking te verleiden.

Spaanse Vloot heeft een aantal jaren een behoorlijke rol gespeeld, maar het bleek nogal een belasting voor ondernemers die overdag ook gewoon hun werk hebben. Bekeken wordt of en hoe Spaanse Vloot nog verder kan en moet gaan.

In het algemeen is iedereen natuurlijk vooral met zichzelf en zijn eigen werkzaamheden bezig.

19. en 20.

De behoefte aan (onderlinge) communicatie is groot. Een website is maar één vorm. De vraag naar eenvoudige en laagdrempelige communicatie over de wijk en de aankondiging activiteiten is een andere dan de welke simpele website dan ook. Mensen hebben geen computer of willen, als ze er wel een hebben, hem niet steeds aan hoeven zetten om informatie te vergaren. Liever simpeler, bijvoorbeeld ergens op een of meer plekken in de buitenruimte waar veel mensen dagelijks langs komen. Wellicht is dat op termijn te organiseren in de buurt van de boekinisten. Wat ooit prima werkte en veel aandacht rok, was de culturele reclame met kleine filmpjes onder de bruggen. Niemand weet precies waarom dat is verdwenen. Het was een project en daarom zal het wel vanzelf geëindigd zijn. Feit blijft dat het gebruik van ingangen tot de wijk, van de bruggen tot het metrostation, als communicatiemiddel aantrekkelijk blijft en opnieuw onderzocht zou moeten worden. De ervaring leert wel dat bijna overal een vergunning voor nodig is. Aanwezigen spreken de hoop uit dat de deelgemeente (Jetze?) soepel met dit soort vergunningen om zal willen gaan.

21. Wordt omwille van de tijd overgeslagen.

22. Idem.

23. Deze aanbeveling wordt overgenomen. Ruud zal Jetze vragen wie dit soort toeristische bewegwijzering in de stad verzorgt.

24. De vraag naar meer groen valt in twee delen uiteen: meer creatief groen, zeg maar een parkje met een bankje, en actief groen, meer buurttuinen waar bewoners gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn en voor zorgen.

Op de Lloydpier is, in het kader van tijdelijk beheer, een dergelijke tuin aangelegd. Behalve Creatief Beheer worden als voorbeeld ook nog Transition Town genoemd. Er is weinig plek in de wijk (tenzij er gesloopt gaat worden). Misschien is een drijvend stadspark wel een idee.

25. en 26. Worden omwille van de tijd overgeslagen.

27. Woongenot en overlast gaan nu eenmaal niet samen. Als we iets willen ontwikkelen en de bewoners willen daar de vruchten van kunnen plukken, dan zullen ze er ook iets voor over moeten hebben. Dus niet te voorzichtig. Bovendien kan goede en tijdige communicatie over plannen en activiteiten al een heleboel kou uit de lucht nemen.

28. Is en blijft het uitgangspunt voor alle aanbevelingen en activiteiten.

Uit de lijst van aanbevelingen kan, op grond van de hierboven beschreven commentaren en aanvullingen, een eerste prioriteit worden aangebracht. Dit lijstje bestaat uit:

- boekinsten in combinatie met andere voorstellen voor verlevendiging en verfraaiing van de Coolhavenkade
- bewegwijzering
- cultuurhistorische wandeling
- plan OT (naar model Tilburg)

Vanwege de beperkte opkomst is niet geprobeerd werkgroepen te vormen om aan de uitvoering van de aanbevelingen te beginnen. Dit punt schuift door naar de volgende bijeenkomst. Wel zijn er een paar concrete actiepunten.

Actiepunten:

Afspraak maken met Alex, Fredrique en Karin over kade: **Ruud**

Uitzoeken plaatsing bewegwijzering: **Jetze**

Opdracht verstrekken wandeling; **Ruud**

Doorsturen plan Tilburg: **Lisanne**

De aanwezigen hebben er geen bezwaar tegen volgende keer overdag in plaats van 's avonds bijeen te komen. Dus:

Volgende bijeenkomst: dinsdag 1 november, 16.00 uur (tot uiterlijk 17.30 uur) in de foyer van het O.T. Theater.

